

Nr 106.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § 2 mom. förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper; given Stockholms slott den 20 februari 1931.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § 2 mom. förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Felix Hamrin.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 3 § 2 mom. förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper¹.

Härigenom förordnas, att 3 § 2 mom. förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper skall i nedan angiven del erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

2. Stämpelplikt äger icke rum i följande fall, nämligen:

e) vid utlämnande av här i riket utfärdad obligation, då antingen obligationen skall enligt förordningen angående stämpelavgiften före utfärdandet förses med särskild stämpel eller fråga är om obligation, utfärdad av landsting, kommun eller svenskt aktiebolag, som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt.

Denna förordning träder i kraft den dag Konungen förordnar.

¹ Senaste lydelse. se 1927: 225 och 1929: 260, jfr 263.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 20 februari 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Hamrin, anför:

Enligt 8 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften skall obligation, som utfärdas här i riket, förses med stämpel av 60 öre för belopp, ej överstigande 100 kronor, och därutöver 60 öre för varje påbörjat hundratal kronor.

Frihet från sådan stämpel äger dock rum för svenska statens, landstings, kommuners, Sveriges allmänna hypoteksbanks, konungariket Sveriges stadshypotekskassas, Svenska bostadskreditkassans och Svenska skeppshypotekskassans obligationer, så ock för obligationer, utfärdade av svenskt aktiebolag, som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt.

Stämpelfriheten för obligationer, utfärdade av landsting, kommuner eller svenskt aktiebolag, som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt, har tillkommit år 1930.

I proposition den 14 mars 1930, nr 258, hemställde sålunda Kungl. Maj:t — i anslutning till framställningar från Svenska stadsförbundets finansråd, Svenska landstingsförbundets styrelse samt Stockholms intecknings garanti aktiebolag m. fl. in-teckningskreditaktiebolag — att riksdagen måtte antaga sådan ändring i 8 § av förordningen angående stämpelavgiften, att frihet från stämpel å obligation, som utfärdas här i riket, skulle äga rum för dels landstings och kommuners obligationer, dels ock obligationer, utfärdade av svenskt aktiebolag, som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt. Riksdagen biföll propositionen enligt skrivelse den 3 juni 1930 (nr 339), varefter Kungl. Maj:t utfärdade förordning i ämnet den 20 juni 1930 (nr 243).

Enligt 3 § 1 mom. förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper skall vid köp av obligationer upprättad avräkningsnota förses med stämpel till belopp av 10 öre, då de överlåtna obligationernas sammanlagda värde ej över-

stiger 100 kronor, och därutöver 10 öre för varje påbörjat belopp av 100 kronor. Är den ene kontrahenten fondhandlare och avslutas icke avtalet för dennes räkning utan i kommission, utgår fondstämpeln med 5 öre, då värdet ej överstiger 100 kronor, och därutöver 5 öre för varje påbörjat belopp av 100 kronor; jämväl vid byte av obligationer utgår fondstämpel med sistangivna belopp å det värde, som för dylikt fall skall i avräkningsnotan upptagas.

Frihet från fondstämpel är enligt 3 § 2 mom. d) fondstämpelförordningen medgiven vid köp av obligationer, som utfärdats eller garanterats av svenska staten, eller då vid överlåtelse av obligation den ene kontrahenten är svenska staten eller svenska statsförvaltningen tillhörande allmänt verk eller styrelse, riksdagens verk, Sveriges allmänna hypoteksbank, konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan eller Svenska skeppshypotekskassan.

Vidare utgår enligt samma paragraf mom e) ej stämpel vid utlämnande av här i riket utfärdad obligation, då enligt förordningen angående stämpelavgiften obligation skall före utlämnandet förses med särskild stämpel. På grund härav hava före ikraftträdandet av omförmälda förordning den 20 juni 1930 landsting, kommuner och förberörda inteckningskreditbolag åtnjutit frihet från fondstämpel för av dem här i riket utfärdade obligationer. Efter den genom sistnämnda förordning vidtagna ändringen i förordningen angående stämpelavgiften är emellertid den återgivna undantagsbestämmelsen i fondstämpelförordningen icke längre tillämplig å berörda slag av obligationer. Dessa skola alltså numera vid utfärdandet beläggas med fondstämpel enligt 3 § 1 mom. fondstämpelförordningen.

I skrivelse den 9 december 1930 har Svenska stadsförbundets finansråd hemställt om sådan ändring i fondstämpelförordningen, att stämpelplikt icke må äga rum vid utlämnande av obligation, utfärdad av landsting eller kommun eller av svenskt aktiebolag, som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt. Finansrådet har till stöd för framställningen framhållit, att statsmakterna icke förutsett, att friheten från emissionsstämpel för obligationer, utfärdade av landsting, kommuner och svenska aktiebolag, som hava till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt, automatiskt medfört, att ifrågavarande obligationer i stället bleve underkastade fondstämpel. I 1930 års proposition med förslag till ändring i förordningen angående stämpelavgiften hade sålunda vid beräkning av de statsfinansiella följderna av den ifrågasatta friheten från emissionsstämpel hänsyn icke tagits till någon nyinträdande inkomst av fondstämpeln.

Vidare hava Stockholms intecknings garanti aktiebolag och Aktiebolaget Stockholms tomträttskassa i skrivelse den 16 december 1930 — under hänvisning till att inteckningskreditbolagens hemställan om befrielse från stämpelavgiften å obligationer resulterat i att de visserligen erhållit

frihet från själva emissionsstämpeln men i stället automatiskt ålagts en annan stämpelplikt, som de förut icke haft och från vilken industri- och trafikbolag vore befriade — hemställt, att de måtte varda befriade från fondstämpel vid utlämnande av *egna* obligationer.

Statskontoret, bank- och fondinspektionen samt fullmäktige i riksgäldskontoret hava efter remiss avgivit utlåtanden i ärendet samt därvid förordat vidtagande av ändring i fondstämpelförordningen uti det i framställningarna angivna syftet. Bank- och fondinspektionen har anfört bland annat:

Den befrielse från emissionsstämpel, som tillerkänts kommuner och landsting för deras obligationer, hade tillkommit i första rummet för att bereda dessa en ekonomisk lättnad vid fyllandet av de nya, den statliga verksamheten kompletterande uppgifter, som under de senaste åren pålagts dem och för vilkas lösande de i betydande utsträckning varit hänvisade till att anskaffa medel genom upptagande av obligationslån. Inteckningskreditbolagen åter hade ansetts böra komma i åtnjutande av samma frihet från obligationsstämpel, som genom särskild bestämmelse i stämpelförordningen tillerkänts konungariket Sveriges stadshypotekskassa och Svenska bostadskreditkassan, vid sidan av vilka halvstatliga inrättningar inteckningskreditbolagen ansetts hava en uppgift att fylla. I den utredning, som legat till grund för författningsändringen, hade icke förekommit någon antydning om avsikten att i samband med befrielsen från emissionsstämpeln ålägga stämpelplikt enligt fondstämpelförordningen vid obligationernas emitterande. Anledningarna till stämpelbefrielsen syntes fastmera utesluta dylik avsikt.

Vid dessa förhållanden och då kommuner, landsting och inteckningskreditbolag icke skäligen borde åläggas större skatteplikt enligt fondstämpelförordningen än industri- och trafikbolag, vilka enligt fondstämpelförordningen vore fria från stämpelplikt vid obligationsemissioner, syntes det påkallat, att stämpelfrihet bereddades dem genom ändring i fondstämpelförordningen. Vad särskilt inteckningskreditbolagen beträffade vore att märka, att stadshypotekskassan och bostadskreditkassan, med vilka de i emissionshänseende jämförts, genom en särskild bestämmelse i 3 § 2 mom. d) i fondstämpelförordningen vore befriade från fondstämpelavgift icke blott vid emitterandet av egna obligationer utan alltid, då sådan kassa vid överlåtelse av aktie eller obligation stode såsom kontrahent i överlåtelseavtalet. Såsom i inteckningskreditbolagens framställning angåves, borde den nu avsedda stämpelfriheten för inteckningskreditbolagen liksom ock för kommuner och landsting allenast gälla sådan överlåtelse, genom vilken egen obligation emitterades.

Då vid föregående års riksdag beslut fattades om sådan ändring av förordningen angående stämpelavgiften att frihet från stämpel skall äga rum för obligationer, som utfärdas av landsting, kommuner och vissa inteckningskreditbolag, inträdde på grund av avfattningen av 3 § 1 mom. b), d) och f) samt 2 mom. c) fondstämpelförordningen i stället stämpelplikt enligt sistnämnda förordning. Enär, på sätt i ärendet framhållits, denna konsekvens av den vidtagna ändringen i förordningen angående stämpelavgiften näppeligen varit avsedd, får jag, under åberopan-

Departements-
chefen.

de jämväl av vad bank- och fondinspektionen i övrigt i sitt yttrande anfört, tillstyrka sådan ändring av 3 § 2 mom. fondstämpelförordningen, att stämpelplikt icke skall äga rum vid utlämnande av obligation, utfärdad av landsting, kommun eller svenskt aktiebolag, som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt.

Föredraganden uppläser härefter ett inom finansdepartementet upprättat förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § 2 mom. förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga samma förslag.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

R. Borgström.